

Lääkäriliiton näkemykset terveydenhuollon keskeisistä kehittämiskohteista 2015–2019

Terveydenhuoltojärjestelmää ja sen toimintaa kehittämällä ehkäistään syrjäytymistä ja huono-osaisuutta

Lääkärikoulutuksen laatu turvataan

Lääkärikoulutuksen rahoitusta lisätään, jotta riittävä laatutaso lääkärikoulutuksesta voidaan säilyttää suurentuneista sisäänottomääristä huolimatta.

Lääkärikoulutuksen laadun ja resurssien turvaamiseksi luodaan vastaava STM:n ja OKM:n välinen yhteistyömekanismi kuin erikoislääkärikoulutuksen osalta ollaan toteuttamassa.

Lääketieteen peruskoulutusta annetaan viidessä yliopistossa. Vuodesta 2002 lähtien lääkäriopinnot on vuosittain aloittanut hieman yli 600 opiskelijaa. Lääkärin ammatti on monen nuoren haave ja kilpailu koulutuspaikoista on kovaa. Lääketieteen opiskelijoiden opintomotivaatio on korkea, opinnot etenevät nopeasti ja keskeyttämisprosentti on matala. Vaikka opiskelijamäärät ovat vuosien saatossa lisääntyneet, on opetushenkilöstön työpanos vuodesta 1990 lähtien vähentynyt noin sadalla henkilötyövuodella. Opetushenkilöstön määrä on edelleen vähentymässä yhdessä opiskelijamäärien lisääntymisen kanssa yliopistojen säästötoimien vuoksi. Lisärahoituksen tarve on jo nyt eikä siinä voida jäädä odottamaan kuuden vuoden päästä tulossa olevaa tutkintomäärien kasvua.

Lääkäriliitto haluaa varmistaa, että opiskelijamäärän lisääminen ei heikennä lääkäriperuskoulutuksen laatua ja resursseja. Vuonna 2012 valtioneuvosto päätti lisätä lääkärikoulutuksen aloituspaikkojen määrää noin 150:llä (Helsinki 30, Itä-Suomi 32, Oulu 22, Tampere 40, Turku 30) vuoteen 2016 mennessä. Koulutuspaikkoja ovat tähän mennessä lisänneet Turun (2013), Oulun (2014) ja Itä-Suomen (2014) yliopistot.

Lääkärikoulutuksen aloituspaikat, perustutkinnon suorittaneet ja perustutkinto-opiskelijoiden kokonaismäärä vuosina 2000–2016.

Vuosi	Aloituspaikat	Valmistuneet	Opiskelijat
2000	515	352	2952
2002	610	396	3254
2004	624	420	3673
2006	638	415	4032
2008	616	510	4181
2010	619	656	4133
2012	619	604	4166
*2014	687	573	4350
*2016	750	576	4697 *arvio

Lähde: OKM, KOTA ja Vipunen -tietokannat

Lääketieteen opiskelussa käytetään opiskelijalähtöisiä ja toisiaan täydentäviä oppimismenetelmiä, joten lääkärin peruskoulutus on hyvin haasteellista toteuttaa. Koulutuksen tulee antaa valmistuvalla lääkärillä edellytykset potilaan kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen, joita voi oppia vain pienryhmissä ja henkilökohtaisella palautteella. Opettajien rooli ja ryhmäkoko on siten kriittinen asia. Tämän lisäksi lääkäriksi opiskelu edellyttää monenlaisten ammatillisten käytännön tilanteiden oppimista. Lääkäriopiskelijoiden tulee mm. jo potilasturvallisuudenkin vuoksi opetella kädestä pitäen erilaisia diagnostiikka- ja hoidollisia toimenpiteitä, esimerkkinä vaikkapa tärykalvopisto, poskiontelopunktio ja rakkokatkerointi. Myös opetuspotilaan tilanne muodostuu epämukavaksi, jos ryhmäopetukseen osallistuu jopa 20 opiskelijaa.

Lääkärikoulutuksen tulee aina vastata terveyspalvelujärjestelmän tarpeisiin. Valmistelussa oleva sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistamisen vaikutukset on huomioitava myös lääkärinkoulutuksessa. Hyvin resursoitu lääkärinkoulutus tukee sote-uudistusta. Laadukkaaseen lääkärinkoulutukseen panostaminen säästää kustannuksia. Se näkyy uusien lääkärin parempina valmiuksina heidän siirtyessään työelämään. Tämä hyödyttää monella tavoin erityisesti perusterveydenhuoltoa, joka useimmiten on vastavalmistuneen lääkärin ensimmäinen työpaikka.

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen kansallisen koordinaation vahvistamiseksi perustetaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan alainen erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta koordinaatiojaosto. Sen tehtävänä on arvioida jatkuvasti eri erikoisalojen erikoislääkärin tarvetta ja vaikuttaa erikoislääkärikoulutuksen mitoittamiseen tarvearvion perusteella. Lääkärin peruskoulutuksen mitoituksessa ja opetuksen koordinoinnissa tarvitaan myös yliopistojen lääketieteellisten tiedekuntien, palvelujärjestelmän ja muiden toimijoiden yhteistyötä. Yhteistyötä tarvitaan, jotta peruskoulutuksen ja sitä seuraavan ammatillisen erikoislääkärikoulutuksen välille muodostuu luonteva jatkumo. Lääkäriliitto tietovarantoineen on keskeinen yhteistyötaho lääkärinkoulutuksen kehittämisessä.